საქართ. მეშარკ. ხოც.-დემ. ხარეკ. პარტია

ბრძოლა

მთავარ კომიტეტის ორგანო

გაზეთი „ბრძოლა“ ღირს
თვეში 700,000 მან.
ცალკე ნომერი უველგან 30,000 მან.
რედაქცია და კანტორა: ტფილისი, სახახლის ქუჩა, № 6
ტელეფონი 10—34 — ფოსტის ყუთი, № 190.

განცხადების ფასი
1 გვ. 200,000 მან. ნონპარელი
4 „ 150,000
სამგლოვიარო განცხადება
1 გვ. 2,000,000 მან.
4 „ 1,000,000 „

№ 483 ხუთშაბათი, მაისის 31 1923 წ. უოველდღიური გაზეთი ფასი 30,000

დიდი ლიტერატურული გასამართლება

...ეს 1 სახ. კონსერვატორიის დარბაზში გაიმართება ლექცია

...ალ. უაზბეგზედ და „მოძღვრის“

გმირების გასამართლება.

...ალ. უაზბეგის შემოქმედების დედა აზრის განსახიერება

„მოძღვარში“ ა. პოტეტიშვილი

„მოძღვრის“ გმირების ლიტერატურული გასამართლება.

სასამართლოს თავმჯდომარე **კოტე მაყაშვილი.**

წევრები: მარიამ ორახელაშვილისა, რაჟდენ ...ძე, პავლე დ. საყვარელიძე, აპ. სვანიძე.

ბრალმდებელი შოთა დადიანი.

დამცველნი: შალვა მესხიშვილი, ალექსანდრე წერეთელი, სამსონ დადიანი, პეტრე ქავთარაძე, პაოლო იაშვილი, სერგო ამაღლობელი.

ნაფიცი მსაჯულნი: დავით კლდიაშვილი, ვასილ ბარნოვი, სოფრომ მგალობლიშვილი, დუტუ მეგრელი, ნიკოლოზ შიუკაშვილი, შიო მღვიმელი, პეტრე მირიანაშვილი, ზაქარია ჭიჭინაძე, სერგო გორგაძე, იუსტინე აბულაძე, გალაქტიონ ტაბიძე, მიხ. ბოჭორიშვილი, გიორგი ლეონიძე.

მთელი შემოსავალი გადაეცემა ყოველთვიურ სამეცნიერო კრებულს **„ჩვენ მეცნიერებას“.**

დასაწყისი საღ. 8 ნახ. საათზე.

ბილეთების ფასი: 100—500 ათას მანეთამდე.

...ენის ინტერნაციონალის ტრაგედია

ჩვენ ირასოდეს არ ვყოფილვართ ვენის ინტერ...აციონალის მომავალზე კარგი წარმოდგენის. ვამ...ეცებდით მუდამ, რომ ორნახევარი ინტერნაციო...ი არ არის საერთაშორისო მუშათა რევოლიუ...ონური ორგანიზაცია. ამას გვათქმევინებდა ის ...ბი პოზიცია, რომელიც ეკავათ ამ ინტერნაციო...ის მესვეურებს.

როდესაც ორნახევ. ინტერნაციონალის სახე ...ქტიურად ჩამოყალიბდა, ამხ. რადეკმა სთქვა: ვე...ა და ამსტერდამის ინტერნაციონალი არსებითად ...თ და იმავე პრინციპზეა დამყარებული. მათ შუა ...ა საგულისხმო განსხვავება. ამიტომ ამ ინტერ...ციონალების ცალ-ცალკე არსებობა ეწინააღმდე...ბა მათემათიკურ ჭეშმარიტებას: გამოდის, რომ ...ნახევ. უდრის 2-სო. მართლაც და, ვენის ინტერ...ციონალის მოღვაწეობის ისტორიამ სავსებით გა...რთლა სკეპტიკური შეხედულება ბხალი საერთა...რისო „სოციალისტურ“ ორგანიზაციაზე.

ორნახევარ ინტერნაციონალის დაარსება აუ...ლებელ საჭიროებას წარმოადგენდა ევროპის ბურ...ზიისათვის. ინტერნაციონალის შექმნის ხანებში ...ხოველებული რევოლიუციონური მუშაობა სწარ...ებდა მუშათა წრეებში. პროლეტარიატის მო...ავე რიგებისათვის აშკარა იყო მეორე ინტერნა...ონალის მოღალატური გეზი.

მეორე ინტერნაციონალს ფაქტიურად დაკარ...ული ჰქონდა მუშათა კლასის ნდობა და თანაგრ...ობა. ჩაგრულ მასსების მეგობრული განწყობილება ...ინტერნისადმი თანდათან ვითარდებოდა. იმ ...ებში სიტყვა „სოციალიზაცია“ მეტად პოპულია...ული იყო მშრომელი ხალხის უბნებში. ბურჟუაზია ...ალოდ გრძნობდა რევოლიუციის საშიშროებას. ...თვის აშკარა იყო მუშათა მასსების საგულისხმო ...ახრა მარჯვნიდან,-2 ინტერნაციონალიდან-მარ...ნით,-მესამე ინტერნაციონალისაკენ. კაპიტალის...ტ ევროპის ხსნა საშუალო გზის გამონახვაში ...ულისხმებოდა. აბობოქერებული მასსა ისეთ გზა... უნდა შემდგარიყო, რომელიც დააშორებდა მას ...ოლიუციას და ამით რეაქციის ბრჭყალებს ინე...ბულად დაუახლოებდა. ბურჟუაზია საკუთარის ...ით ვერ შესძლებდა ამ „დიადი“ სიქმის შესრუ...ებას. მისი სისრულეში მოყვანა შტრეიკბრეხერების ...ლობით შეიძლებოდა. მართლაც გამოჩნდა მუ...ა კლასის რენეგატების იანუსური ბუნების ფი...ერები. ჰილფერდინგ-ლედებურ-ადლერ-ლონგე მო...ვლინა ბურჟუაზიის მხსნელი მესსიის მთავარ ...ლში. ვენაში დაარსდა ინტერნაციონალი, 2 ნახ. ...ელწოდებით.

საერთაშორისო ბურჟუაზიამ ვენის ინტერნა...ონალის საშუალებით დიდათ საგულისხმო შედე...ს მიაღწია. 2 ნახ. ინტერნაციონალმა ცივი წყა... გადაასხა მუშათა რიგებში დანთებულ რევო...უციის ცეცხლს. იგი ინტერნაციონალი ლამაზის ...ზებით და უხვ დაპირებებით, „რევოლიუციო...ი“ დეკლარაციით გამოვიდა ევროპის პროლე...რიატის წინაშე, წარმოიდგინეთ, ვენის პიონე...ბი არ უარყოფდნენ საერთაშორისო რევოლიუ...ისათვის ენერგიულ ბრძოლას, კიდევ მეტი,— ...ჭოთა სისტემასაც კი ეარშიყებოდნენ. მუშათა ...ასი ბევრ რასმე მოელოდა 2 ნახ. ინტერნაციო...ლისაგან. იგი ამ ორგანიზაციაში გულისხმობდა ...ლას, რომელიც დიამეტრალად დაპირისპირებუ... იყო საერთაშორისო ბურჟუაზიის კლასიურ ინ...ერესებთან. მაგრამ... ოცნება ოცნებად დარჩა და ...ამდვილემ თავისი გაიტანა. მთელი თავისი მო...ღვაწეობის განმავლობაში 2 ნახ. ინტერნაციონალ...მ ვერ გადასდგა ვერც ერთი პრაქტიკული ნაბი...ჯი, რომელიც მიმართული იქნებოდა კაპიტალის ბატონობის დამხობისაკენ. მან ვერ მოახერხა მუ...შათა ერთიანი ფრონტის შექმნა, ვერ აწარმოვა აგიტაცია-პროპაგანდა საერთაშორისო რევოლიუ...ციის იდეის მშრომელთა ნაწილებში პოპულიარი...ზაციისათვის. დიახ, მეტად სამარცხვინო შინაარ...სით აინუსხა ვენის ინტერნაციონალის ისტორია.

ერთი კვირის წინეთ ჰამბურგში გაიხსნა 2 ნახ. ინტერნაციონალის კონგრესი. კონგრესმა ხმის აბ...სოლიუტური უმრავლესობით დაადგინა მე-2 ინ...ტერნაციონალთან შეერთების აუცილებლობა. მა...თემათიკურ სისწორის დაუცვევლობას ბოლო მოე...ღო! ტყუპი ფალავნები გაერთიანდნენ. ამაში არა...ფერია საკვირველი. ეს არის მდგომარეობის ნორ...მალი მსვლელობის ლოგიკური დასკვნა.

რამ მიიყვანა თვითმკვლელობამდე 2 ნახ. ინ...ტერნაციონალი? რა თქმა უნდა, მიზეზი „მრავა...ლია“. ვენის ინტერნაციონალს მეტად ყალბი და უნიადაგო გზა ქონდა არჩეული. მან ვერ გაითვა...ლისწინა კაპიტალსა და შრომას შუა არსებული გამწვავებული ბრძოლის ბუნება, ვერ მოინიშნა სა...ღი თვალსაზრისი და პოზიცია მოწინააღმდეგე ძალთა ჭიდილის პროცესში. ინტერნაციონალი სა...შუალო ხაზზე შეჩერდა. საშუალო ხაზით სიარული კი მეტად ძნელი და შეუძლებელი საქმე იყო თა...ნამედროვე გართულებულ პირობებში. წონასწო...რობა არ გაგრძელდებოდა დიდის ხნით. 2 ნახ. ინ...ტერნაციონალი ან კომინტერნს უნდა შეერთებო...და, ან ამსტერდამის ინტერნაციონალს. სოცია...ლისტური რევოლიუციის და პროლეტარული დიქ...ტატურის „საშინელებამ“ უარყოფითი გავლენა მოახდინა წვრილ ბურჟუაზიულის ფსიქიკის მქონე ელემენტებზე. ამიტომ 2 ნახ. ინტერნაციონალის სასწორი სამუდამოდ მარჯვენა მხარეზე გადაიხარა.

ევროპის ბურჟუაზიისათვის 2 ნახ. ინტერნა...ციონალი არ წარმოადგენდა დიდს ღირებუ...ლებას მას შემდეგ, რაც რეაქციამ ფეხი მოიკიდა ფართო მასშტაბით. კაპიტალისტები ჯან...საღად გრძნობენ თავს. მათ არ სჭირდებათ კაპი...ტალის ნაწილების გაღება შტრეიკბრეხერების, მოსყიდულ მუშათა „ბელადების“ გულის მოსაგე...ბად. 2 ნახ. ინტერნაციონალმა ბურჟუაზიის წინა...შე შეასრულა თავისი მოვალეობა. იგი, როგორც ზედმეტი ბალასტი, ამიერიდან საბოლოოდ აღმო...ფხვრილი ხდება ევროპის პოლიტიკურ ცხოვრების სინამდვილიდან.

რევოლიუციონურ მუშათა კლასს ვენის ინ...ტერნაციონალის ლიკვდიაციის მაგალითი ზედმეტ...ჯერ დაარწმუნებს იმ უდაო ჭეშმარიტებაში, რომ საერთაშორისო კაპიტალის დამხობა შეიძლება მსოფლიო რევოლიუციით, რომლის მთავარი შტა...ბი საბჭოთა ფერედაციის შუა გულში იმყოფება. ჰამბურგის კონგრესი ყვითელ ინტერნაციონალების მილიონ სახეში ჩამოყალიბების ფორმაციის დასრუ...ლებაა. იგი მაჩვენებელია მოპირდაპირე ბანაკისა მტრულად განწყობილ საერთაშორისო ძალების გარკვეულ ფორმით დაპირისპირების. მოკვდა ვენის ინტერნაციონალი, მაშასადამე საბოლოოდ დამარ...ცხდა ბრძოლის ასპარეზზე „საშუალო გზების“ იდეოლოგია.

ან რეაქციისაკენ, ან რევოლიუციისაკენ. ვინც არ არის რევოლიუციასთან, იგი უსათუოდ კონტრ-რევოლიუციის ბანაკშია.

...ალექსანდრე წუწუნავა

მისი ხალამოს გამო.

ვის არ ახსოვს ამ თორმეტ-ცამეტი წლის წინეთ ქართულ თეატრში როგორ იდგმებოდა პიესები? არ იყო ესთეტიური გემოვნება, მხატვრული განსახიერება. პიესები იდგმოდა ერთხელვე მიღებულ შაბლონით. რასაკვირველია ყველა ამას თავისი მიზეზი ჰქონდა. უმთავრესი კი იყო ის, რომ ამ დროს არ იყო კარგად მომზადებული. თავისი საქმის მცოდნე და მხატვრული გემოვნებით დაჯილდოვებული რეჟისორი. ამის შესახებ მაშინ ბევრი თქმულა.

ამ ნაკლს ქართული სცენისა ხედავდა ალ. წუწუნავა და, ალბად, ამასთანავე გრძნობდა თავის მოწოდებას, უნარს აშ საქმისადმი, როდესაც მხნედ შეუდგა რეჟისორის თანამდებობაზედ მომზადებას. იგი ის გაემგზავრა მოსკოვის სამხატვრო თეატრის სარეჟისორო კურსებზედ სახელგანთქმულ სტანისლავსკისთან, სადაც შეისწავლა თანამედროვე სცენის სამხატვრო ტექნიკური მიხწევანი და ამ ცოდნით აღჭურვილი დაბრუნდა სამშობლოში. თამამად შეიძლება ითქვას, რომ ალ. წუწუნავა არის პირველი ქართველი რეჟისორი, რომელმაც თეატრში მხატვრული სიახლე შეიტანა. პიესების დადგმაში წუწუნავა, როგორც სამხატვრო თეატრის მოწაფე, იცავს მოსკოვის სამხატვრო თეატრის პრინციპებს და, არის უმთავრესად მხატვრულ განსახიერებამიხწევაში რეალიზმის განმსახიერებელი, რომელიც სცენაზედ ჰქმნის ხელოვნური დადგმით მთლიან ჰარმონიას და გავიწყებთ, რომ თეატრში ხართ.

ამ მხრივ წუწუნავა დიდი მხატვრული გაქანების ხელოვანია. მან პირველად საზოგადოების ყურადღება მიიპყრო, როდესაც სახალხო სახლში იყო მიწვეული რეჟისორად, აქ მის მიერ დადგმულმა პიესებმა „მსხვერპლი“, „ღალატი“, „სოფლის გმირები“, „რაც გინახავს ველარ ნახავ“ და “იმედის დაღუპვა“-მ, საზოგადოება აღტაცებაში მოიყვანა. ამ დროს სახალხო სახლში ქართველი ინტელიგენცია ბლომად დადიოდა, ენახა წუწუნავას მიერ დადგმული პიესები: შემდეგ ქართულ თეატრში იქმნა მოწვეული რეჟისორად. აგრედვე, რუსული დრამის დასსაც რეჟისორობდა ერთს სეზონში. აღსანიშნავია მისი დადგმა ქართულ დრამაში „ვინ არის დამნაშავე?“ და სხვა მართალია ეს რამდენიმე წელიწადია, რაც სახელმწიფო თეატრის მართველად არის დანიშნული, მაგრამ მაინც პოულობს დროს პიესების დასადგმელად. საყურადღებოა მისი დადგმული ოპერები სახელმწიფო თეატრში: „აბესალომ და ეთერი“, „ღალატი, (ოპერა), „კარმენი“, „ლეილა“, „ქეთო და კოტე“ და სხვა.

დღეს სახელმწიფო ოპერაში მისი საღამოა და ამ საღამოთი იხურება წლევანდელი საოპერო სეზონი. საღამოში მონაწილეობას იღებენ ოპერის საუკეთესო ძალები.

ბ—ი.

...ბრძოლა

...გაზ. „მიწის მუშის“ № 175-ში დაბეჭდილია ...ან. სვ—ძეს წერილი „ტფილისში „გლეხთა ...ლის“ დაარსების შესახებ“.

„გლეხთა სახლის“ დაარსების დიდს მნიშვნელობაზე ჩვენს დედა-ქალაქში ლაპარაკი ზედმეტია.

გლეხი და მუშა გამოდის საერთო ბრძოლის ასპარეზზე შეერთებული ძალღონით და ძმურის კავშირით. რევოლიუციის გამარჯვება იმდენადაა უზრუნველყოფილი, რამდენად განმტკიცებულია ქალაქისა და სოფლის მუშებს შორის სოლიდარული ურთიერთობა.

ქალაქის მშრომელი მასსის მდგომარეობის გაუმჯობესობისათვის რევოლიუციამ ურყევი საფუძვლები ჩამოაყალიბა.

სამწუხაროდ უნდა აღინიშნოს, რომ სოფლის გლეხკაცობაზე ამ საზომით ლაპარაკი ჯერ-ჯერობით ნაადრევია, სოფელი იმდენად ვერ განიცდის რევოლიუციის მონაპოვართა სიტკბოებას, რამდენად ამას გრძნობს ქალაქის მუშათა წრეები. გლეხმა მიიღო მიწა, მაგრამ ვერ მიიღო პირველ-საჭიროების ფაბრიკატები. დღეს სოფელი და ქალაქი ერთმანეთს დაუპირისპირდა. ასეთი მდგომარეობა, ცხადია, დიდხანს არ გაგრძელდება. მისი დაჩქარებით ლიკვიდაცია აგრეთვე გლეხისა და მუშის დაახლოება-დაკავშირებით შეიძლება.

პრაქტიკულად მრავალი ლონისძიებანი არსებობენ სოფლისა და ქალაქის მუშების დაძმობილებისათვის. ჩუწინარეს ყოვლისა ქალაქის პროლეტარიატს ჰმართებს სერიოზული ყურადღების გაწევა სოფლის ღარიბ გლეხ-კაცობისადმი.

მაგრამ პირველი „გლეხის სახლის“ ისტორია უსათუოდ პესიმისტურ განწყობილებაზე გვაყენებს. ეგ „სახლი“ დაარსდა ორი წლის წინედ. მას ის მნიშვნელობა ჰქონდა, რომ „ცენტრში“ ჩამოსულ გლეხ-კაცს საკუთარი თავშესაფარი ჰქონოდა, აგრეთვე გაღვივებული ყოფილიყო გლეხთა შორის კულტურული მუშაობა. სამწუხაროდ, „გლეხის სახლი“ დაიხურა. ხსენებული ავტორი, სხვათა შორის, აი რას სწერს:

„ჯერ კიდევ 1921 წელს 5 ივლისს, მიწატყის მუშაკთა პროფ-კავშირის ეკონომიურმა განყოფილებამ აღძრა ს. პ. კ. საბჭოს პრეზიდიუმის წინაშე საკითხი ქ. ტფილისში „გლეხის სახლის“ დაარსების შესახებ. კავშირს საჭიროდ მიაჩნდა, რათა ს. პ. კ. საბჭოს პრეზიდიუმს გადაეცა კავშირისათვის ერთი სახლი ამ მიზნით და გაეღო რამოდენიმე თანხა სახლის მოსაწყობათ.

„გლეხის სახლში“ უნდა ყოფილიყო მოწყობილი სამკითხველო, სასოფლო-სამეურნეო მანქანების და იარაღების მუზეუმი და აგრეთვე დროგამოშვებით გამართული იქნებოდა საუბარი და ლექციები საბჭოთა ხელისუფლების ძირითად საფუძვლებზე, მიწის მუშის სხვადასხვა ჭირვარამზე და სხვა.

იქვე უნდა ყოფილიყო მოწყობილი რამდენიმე ოთახი ჩამოსულ მიწის მუშათა თავშესაფარათ და სახლის გამგეს დავალებული ექნებოდა ხელმძღვანელობა ჩამოსულ მიწის მუშებისა სხვადასხვა დაწესებულებიდან ცნობების მიღების შესახებ.

როგორც იქნა, საბჭოს პრეზიდიუმმა 18 აგვისტოს სხდომაზე მოიწონა კავშირის გეგმა და ქალაქის აღმასკომმაც დაუთმო კავშირს სახლისთვის შენობა რიყის ქუჩაზე ყოფ. სასტუმრო „დუშეთი“.

კავშირის გამგეობაც შეუოდგა სახლის მოწყობას.

ცოტა ხანში შეაკეთა რამდენიმე ოთახი ამათში ზოგი ღამის გასათევათ და ორი ოთახიც სამკითხველოსათვის და მუზეუმისთვის.

ქვედა სართულში უნდა გამართულიყო კინო.

იმავე წლის 7 ნოემბერს, ოქტომბრის რევოლიუციის აღსანიშნავათ, მოხდა „გლეხის სახლის“ საზეიმო გახსნა, რომელსაც დაესწრო მთავრობის თავმჯდომარე ამხ. ფ. მახარაძე და წარმოსთქვა სიტყვა „გლეხის სახლის“ მნიშვნელობაზე.

მაგრამ არ გასულა დიდი ხანი და „გლეხის სახლი“ დახურეს, ვინაიდან ქ. აღმასკომმა სახლი ყოფ. მოიჯარადრეს გადასცა და კავშირს კი სამაგიერო სახლი არ დიუთმო“.

მართალია, ახალი ეკონომიური პოლიტიკის ხანაში ვსცხოვრობთ, მაგრამ ეს იმას არ ნიშნავს, რომ თვალდახუჭული მავყვეთ ცხოვრების „ახალ მიმდინარეობას“. „ნეპო“ ჩვენ გვესმის, როგორც ქალაქისა და სოფლის, ქარხნისა და მიწის მუშის დამაკავშირებელი იარაღი და საშუალება. ქალ. აღმასკომის ნაბიჯი უსათუოდ შემცდარია და დიდ დანაშაულად ჩაეთვლება მას ერთად ერთ „გლეხის სახლის“ დახურვა და შენობის ყოფილ მოიჯარადრეს ხელში გადაცემა.

დღეს ჩვენს გაზეთის ახალ ამბავში იბეჭდება საქ. სოც.-უზრუნველყოფის სახალხო კომისარიატის შუამფგომლობა ტფილისის აღმასკომის წინაშე რუსთაველის პროსპექტზე „გლეხთა სახლის“ მოწყობისათვის შენობის დასათმობად. ცხადია, ტფილისის აღმასკომმა უნდა დააკმაყოფილოს შუამდგომლობა და ამით გამოასწოროს ის დიდი შეცდომა რომელიც ჩაუდენია პირველ გლეხთა სახლის დახურვით.

ქ. ტფილისის და მისი მაზრის მასშტაბით არჩეული საბჭო სიმბოლოა ქალაქისა და სოფლის მუშების ერთმანეთთან დაახლოების- საჭიროა სიტყვა საქმით იქნას დადასტურებული.

...ბრძოლა-ლაბირინთები.

...აჯანყება რურის ოლქში.

პარიზი. 28 მაისი. როგორც ბერლინიდან გადმოგვცემენ, რურის საგაფიცვო მოძრაობაში ჩაბმულია დაახლოვებით ორ მილიონამდე მემაღაროე.

ლონდონი. 29 მაისი. მღელვარება რურში ძლიერდება და თითქმის მთელ ოლქს მოედო.

ბერლინი. 29 მაისი. მიღებულ ცნობების თანახმად, აჯანყების დროს რურში ორივე მხარემ დაჰკარგა 30 მოკლული. არის მრავალი დაჭრილი.

ბერლინი. 29 მაისი. ბოხუმში შაბათს მოხდა დიდი გაფიცვები, მუშებსა და ცეცხლის მქრობელ რაზმს შორის მოხდა შეიარაღებული შეტაკება.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ცეცხლის მქრობელ რაზმს მოუკლეს 18 კაცი, დაიჭრა 80.

ბერლინი. 29 მაისი. დორტმუნდში, ისე როგორც ბოხუმში, დაიწყო აღელვება, მუშები თავს დაესხენ პოლიციას და მოკლეს ორი პოლიციელი.

ბერლინი. 26 მაისი. რურის სხვა და სხვა ქალაქებიდან მოდის ცნობები, რომ იქ იწყება აჯანყების ტალღა.

ბერლინი. 29 მაისი. გაზეთების ცნობით, ფრანგების საოკუპაციო ხელისუფლებას განზრახვა აქვს ნება დართოს გერმანიის ადგილობრივი პოლიციის გაძლიერებაზე.

პარიზი. 29 მაისი. დიუსელდორფიდან უკანასკნელად მიცებულ ცნობებით იქ ხდება გრანდიოზული დემონსტრაციები, რომელშიც მონაწილეობას იღებენ მუშები და უმუშევრები. დემონსტრანტებსა და პოლიციას შორის მოხდა სისხლის მღვრელი შეტაკება. შეტაკების დროს მოკლეს ერთი მუშა.

პარიზი. 29 მაისი. დუისბურგის ყველა ფაბრიკა-ქარხნებში და სამრეწველოებში შეწყდა ყოველგვარი მუშაობა. ქალაქში საყოველთაო გაფიცვა გამოცხადდა.

პარიზი 29 მაისი. გილზენკირხენი კვლავ მუშების ხელშია.

პარიზი. 29 მაისი. დორტმუნდში მუშები თავს დაესხენ პოლიციის ავტომობილს. შეტაკების დროს ერთი პოლიციელი მოკლეს, 7 მძიმედ დაიჭრა.

ბერლინი. 29 მაისი. გერმანიის ბურჟუაზიული გაზეთები რურის აჯანყებაში ბრალს სდებენ ფრანგებს, რომლებიც მათის აზრით არ იღებენ საჭირო ზომებს გაფიცვის ჩასაქრობათ.

რუსეთი და ინგლისი.

ლონდონი. 25 მაისი. ტრედ-უნიონების მთავარმა საბჭომ რეზოლიუცია მიიღო, რომლითაც მიესალმება საბჭოთა რუსეთის მშვიდობიან კილოს, პროტესტს უცხადებს სავაჭრო ურთიერთობის შემფერხებელ პოლიტიკას და წინადადებას აძლევს მთავრობას, რათა მან დაიცვას, გააფართოვოს რუსეთთან სავაჭრო ურთიერთობა და სავსებით აღიაროს საბჭოთა რუსეთი. ტრედუნიონებიდან ბევრი პროტესტები მიდის კერზონის პოლიტიკის წინააღმდეგ. მხოლოდ ერთი დღის განმავლობაში, ეგრედ წოდებულ „ხელები შორს რუსეთიდან“-ის კავშირის კომიტეტისაგან მიიღო საპროტესტო რეზოლიუცია, ფეიქრების, მეავეჯეთა, წყალსადენისა, მექანიკებისა და ლონდონის კომპოზიტორთა კავშირისა.

ლონდონი. 25 მაისი. „დეილი ტელეგრაფ“-ი გადმოგვცემს, რომ კრასინს ჩააბარებენ პასუხს, უქმეების შემდეგ, როდესაც კერზონი ლონდონში დაბრუნდება.

ლონდონი. 25 მაისი. ლონდონში გავრცელებული საერთო აზრით, საბჭოთა რუსეთის ნოტა ინგლისის მოთხოვნილებებს უახლოვდება, თუმცა სრულ დაკმაყოფილებას არ იძლევა. მაგალითად რუსეთის პრაპაგანდის თაობაზე ნოტა გვერდს უხვევს პირდაპირ პასუხს და კმაყოფილდება მხოლოდ ბუნდოვანი წინადადებებით კონფერენციის მოწვევის შესახებ და ამავე დროს არც განმარტავს ზედმიწევნითი ფარგალს მისი პასუხისას.

ინგლისის ახალი მთავრობა.

კაბინეთის დამახასიათებელი თვისება.

ლონდონი. 28 მაისი. იტყობინებიან, რომ ბალდვინი დროებით, სანამ მაკ კენნა მიიღებდეს ხაზინის კანცლერის თანამდებობას, დარჩება თავის თანამდებობაზე და გაატარებს ბიუჯეტს ყველა ინსტანციებში.

კაბინეთში მაკ კენნას შესვლას, რომელსაც ასკვიტის კაბინეთში ერთ დროს სხვა და სხვა საპასუხისმგებლო პოსტები იჭირა, სთვლიან ახალი კაბინეთის ერთ-ერთ დამახასიათებელ თვისებათ.

ლონდონი. 28 მაისი. მაკ კენნა, რომელიც შედის ახალ კაბინეთში ხაზინის კანცლერის თანამდებობაზე, იყო ახლო თანამშრომელი ასკვიტის და ითვლება ინგლისში გამოჩენილ საფინანსო ექსპერტად.

გასულ წლის ოქტომბერში საერთო არჩევნების დროს მაკ კენნამ წარმოსთქვა სიტყვა, რომელშიაც ნაწილობრივ მოიწონა ბონარ ლოუს პოლიტიკა.

თავის სიტყვაში მაკ კენნამ სხვათა შორის სთქვა: „ჩვენ გვსურს ნამდვილი მშვიდობიანობა. ჩვენ გვსურს ხელი შეუწყოთ საერთაშორისო მეგობრულ ურთიერთობას და სავაჭრო ნდობის აღდგენას, რომელიც უნდა ემყარებოდეს სწორ ფინანსიურ და საგარეო პოლიტიკაზე, რასაც შეუძლია ჩვენი ვაჭრობის აღდგენა“.

ლონდონი. 29 მაისი. კონსერვატორების სხდომაზე გუშინ ბალდვინი აირჩიეს კონსერვატორთა პარტიის ლიდერად, სიტყვებით გამოვიდენ კერზონი, დერბი და სხვები, ბალდვინმა სიტყვის დროს სხვათა შორის სთქვა: „ახალმა მთავრობამ უნდა განაგრძოს ბონარ ლოუს პოლიტიკა, ამ მხრივ არავითარი ცვლილება არ უნდა მოხდეს“. შემდეგ ბალდვინმა განაცხადა, რომ ხალხის კეთილდღეობა დამოკიდებულია მრეწველობის და მიწათმოქმედების განვითარებაზე მაგრამ ეს განვითარება არ იქნება შესაძლებელი დღევანდელ პირობებში და ვერაფერი ვერ იხსნის სახელმწიფოს უმუშევრობისაგან, თუ არ მივიღეთ ენერგიული ზომები.

პოლონეთის მთავრობის გადადგომა.

ბერლინი. 29 მაისი. პოლონეთის სეიმმა, სახელმწიფო ხარჯთ-აღრიცხვის წინასწარი განხილვის დროს უნდობლობა გამოუცხადა სიკორსკის კაბინეტს 29 ხმით, 18 წინააღმდეგ. სიკორსკის კაბინეტი გადადგა.

ბერლინი. 29 მაისი. გლეხთა პარტიის ბელადმა ვიტოშმა წინადადება მიიღო შეადგინოს პოლონეთის ახალი კაბინეტი.

ბერლინი. 29 მაისი. პოლონეთის პოლიტიკურ წრეებში არაჩვეულებრივი მღელვარებაა.

რურის ოლქის ოკუპაცია.

ბერლინი. 26 მაისი. რეინ-გერნეს არხის აფეთქების გამო ნახშირის გადაზიდვა არხით შეწყდა. კობლენც ბინგენის ხაზზე აფეთქეს რკინის გზის ლიანდაგი.

იტაცებენ.

ბერლინი. 26 მაისი. რეისს ბანკის განყოფილებიდან ესსენში ფრანგებმა წაიღეს 75 მილიარდი მარკა.

სიკვდილით დასჯა.

ბერლინი. 25 მაისი. ფრანგების საოკუპაციო მთავრობამ სისრულეში მოიყვანა სიკვდილის განაჩენი შლაგეტერზე, რომელსაც ბრალს დებდენ საბოტაჟში და შპიონაჟში.

ახალი ამბები

სოციალურ უზრუნველყოფის სახალხო კომისარიატმა აღძრა შუამდგომლობა ქ. ტფილისის აღმასკომის წინაშე, რათა კომისარიატს მიეცეს თავის განკარგულებაში ყოფილი მუხრანსკის სასტუმრო რუსთაველის პროსპექტზე „გლეხთა სასახლის“ მოსაწყობად, რომელშიაც მოთავსდება სრ. საქართველოს გლეხთა საურთიერთო დამხმარე ცენტრალური კომიტეტი, რის მეოხებით აუცილებლათ მკვიდრი საფუძველი ჩაეყრება ქალაქის და სოფლის მშრომელთა დაახლოვებას და ურთიერთობას.

— **ქალაქ გორის აღსადგენათ.** გორის აღმდგენელი მთავარი კომიტეტის ფონდის კომისიის დადგენილებით, გორის აღსადგენ ფონდის გასაძლიერებლათ ოპერის თეატრსა, სახალხო სახლსა და კინოთეატრებში მოეწყოს მთელი რიგი სპეკტაკლებისა; აგრეთვე ამავე მიზნით სასახლის ბაღში გაიმართება სეირნობა.

— **შრომის ბირჟაში.** 29 მაისს გამოცხადდა 391, ქალი—109, მამაკაცი—282. ახლად ჩაეწერა 123 უმუშევარი: დედაკაცი—32, მამაკაცი 91. მოთხოვნილება 40, გაგზავნილია სამუშაოზე 63: დედაკაცი—20, მამაკაცი—43. აღდგენილია უფლებაში 2: ერთი ქალი, ერთი მამაკაცი.

— **ფქვილი უმუშევართა სასადილოსათვის.** შრომის ბირჟამ აღძრა შუამდგომლობა გაერთიანებულ კოოპერატივის წინაშე, რათა მან გაიღოს შეღავათიან ფასებში ფქვილი უმუშევარ სასადილოსათვის.

— **ახალი შენობა შრომის ბირჟისათვის.** შრომის ბირჟამ აღძრა შუამდგომლობა ტფილისის აღმასკომის წინაშე, რათა მან დაუთმოს ახალი შენობა აღნიშნულ ბირჟისათვის, ვინაიდგან ძველი შენობა ყოვლად გამოუსადეგარია სეიფროვის გამო.

— **შუამდგომლობა.** სადგურ ნავთლუღის რკინის გზელთა მოსამსახურეებმა დაადგინეს აღძრან შუამდგომლობა ვისთან ჯერ არს, რათა მათ მისცენ ნებართვა გახსნან სადგურ ნავთლუღში დუქანი-მაღაზია რკინის გზელთა მოსამსახურეთათვის.

— **ტფილისის მუშები.** ქ. ტფილისში კურტნიანი მუშები ორი ათასია. მეტი წილი სომხობა და თათრობაა. სატრანსპორტო კავშირმა აიღო თავის თავზე მათი პროფესიონალურ ორგანიზაციის მოწყობა.

— **ეკლესიის გაუქმება.** მთავრობამ დააკმაყოფილა არსენალის მუშების შუამდგომლობა არსენალის საყდრის გაუქმების შესახებ. 28 მაისს ეკლესიის შენობაში გაიმართა მიტინგი, რომელზედაც დაესწრო 200 მუშა. მოხსნეს ზარი და ჯვარი და მის მაგიერ აღმართეს წითელი დროშა.

— **დახმარება.** მენშევიკების მიერ დუშეთში მოკლულ ამხ. თომა ჩუბინიძის ოჯახისათვის ქალაქის აღმასკომმა გაიღო 30 მილიონი მანეთი.

— **სატყეო ტრესტის** „საქართველო“ ტყის დასამუშავებელ სახელოსნოს ბინის გაფართოებ[illegible] დაევალა ამხ. თაქთაქიშვილს ამხ. ვარლამ ძნელაძეს[illegible] თან ერთად ადგილობრივ გამოარკვიონ მდგომარეობა და მოახსენონ პრეზიდიუმს.

— **ძეგლი არსენ ჯორჯიაშვილისა.** ახლ[illegible] მომახალში ნაძალადევის რაიონში გაიხსნება ძეგლ[illegible] არსენ ჯორჯიაშვილისა. ძეგლის სასარგებლოთ შ[illegible] მოწიოულება გაიმართება მუშებს და ხელოსნებ[illegible] შორის.

— **შტატების შემცირება.** 10 ივნისამდ[illegible] განზრახულია მუშა-მოსამსახურეთა შტატების შემ[illegible] ცირება 30—35 პროცენტით ამიერ კავკასიის სამ[illegible] ვე რესპუბლიკებში.

— **წყალსადენის მანეთის კურსი.** ტფილ[illegible] სის წყალსადენის მმართველობა აცხადებს, რო[illegible] პირველ ივნისიდან ყწალსადენის მანეთის კურს[illegible] ერთ მილიონიდან ადის მილიონ ექვსასი ათას მ[illegible] ნეთამდე.

— **მოსკოვიდან ტფილისში.** 26 მაისს ქალ[illegible] ტფილისში ჰაეროპლანი „იუნკერით“ მოფრინდ[illegible] მოსკოვიდან ორი მფრინავი: საბჭოთა ფედერაციი[illegible] საჰაერო ფლოტის უფროსი ამხ. ზნამენკი და სამ[illegible] ხედრო მფრინავი ამხ. ველინგი.

— **ავჭალის ჰიდრო-ელექტრონის სადგური[illegible]** საჭირო მასალების შესაძენად კომუნალურ განყ[illegible] ფილებამ დაადგინა: გაიგზავნოს შვეიცარიაში კოლ[illegible] გიის წევრნი: ამხ. ნიკო კიკნაძე და ინჟ. ი. ს. ეკ[illegible] ნაძე.

— **საექსპორტო კომისიის შედგენა.** ნათესა[illegible] და მოსავლის შესახებ მაზრებიდან მოსულ ცნობ[illegible] ების შესამოწმებლად, სტატისტიკურ განყოფილებას[illegible] თან შესდგა საექსპორტო კომისია, რომლის თა[illegible] მჯდომარეთ არჩეულია ამხ. ვარძიელი. წინადადებ[illegible] მიეცა საადგილ-მამულო განყოფილებას და სასურ[illegible] სათო სამეულს დანიშნონ კომისიაში თითო წარმო[illegible] მადგენელი.

პარტიული

— დღეს, შუადღის 2 საათზე, დანიშნული[illegible] სარედაქციო კოლეგიის სხდომა. წევრებს ვსთხოვ[illegible] გამოცხადდენ სწორედ ნაჩვენებ დროს „ტრიბუნის[illegible] რედაქციაში.

ქართველთა რაოდენობისთვის.

საქართველოში ქართველთა რაოდენობის რიცხვი ძველი რეჟიმის დროს იმდენად საგრძნობელი იყო, რომ პროფესორი ელიაზარიანი სომხურ კონსერვატიულ **ნორ-დარ** გაზეთში მოთავსებული წერილებით (**ძღვნად ქართველ და სომხის მოღვაწეებს**) ამტკიცებდა, თუ ერობა შემოვიდა საქართველოში, ერობა იგი ქართული იქნებაო. ცხადი[illegible] პროფესორს ალაპარაკებდა ცხოვრების სინამდვილ[illegible] რომელიც ოფიციალად დადასტურებული ქართველ[illegible] თა რაოდენობას აღრიცხავდა 75 პროც.

თამარ მეფის მეხოტბენი

(გაგრძელება)

IV.

შოთას ქორონიკონები.

ვიდრე შევუდგებოდეთ შოთას ქორონიკონების გამოძიებას, საჭიროა დანამდვილებიბით გავიგოთ. თამარს რომელ წელს გადასწერეს ჯვარი რუს გიორგიზე და რომელს თამარმა შეირთო თავისი მიჯნური დავითი.

ვახუშტით ქორწინება რუსთან უნდა მომხდარიყო 1177 წელს, ბროსეთი 1187 წელს; დავითთან: ვახუშტით 1181 წელს, ბროსეთი 1193 წელს.

ჟორდანიას ქრონიკებით (1—276) რუსის შერთვა მოხდებოდა. 1184 წლის დამლევს ან 1185 წლის გაზაფხულს, ხოლო დავითისა და თამარის შეუღლება 1189 წელს (ქრ. 280). ამავე თარიღს (1189 წ.) დასდებს ივ. ჯავახიშვილი წელიწადათ თამარ—დავითის შეუღლებისა, ხოლო რუსთან დაქორწინებას ჩააგდებს არა ადრე 1185 წლის მარტის თვისა: თამარს მამა მოუკვდა 27 მარტს 1184 წელს და წერისამებრ ერთ წელიწად იგლოვდაო. მაგრამ, როგორც თავშივე გვქონდა ნათქვამი, დიდებულებმა არ აცალეს თამარს გლოვის წესი ბოლომდე მიეყვანა და ადრევე აახდევინეს შავები, ამიტომ ჩვენ მასალებად ვთვლით ჟორდანიას ქორონიკონებს: 1184 წლის დასასრულს ან 1185 წლის დამდეგს რუსის მოწვევის წლად და 1189-ს დავით და თამარის შეუღლებისა.

ა. ავთანდილის კიდეგანობა:

ორი წელიწადი და 10 თვე მოახმარა ტარიელის ძებნასა და პოვნას (ხანა 184), 2 თვე მოანდომა ტარიელის ქვაბებიდან შინ დაბრუნებას და ქვაბებსვე მისვლას (ხანა 653), ერთი წელიწადი (მაისიდან მაისამდე) ქვაბებიდან გასვლას, ფრიდონის ნახვას, ფატმანთან ნესტან-დარეჯანის ამბავის გაგებას და ქვაბებსვე დაბრუნებას (ხანები 916, 1304), არა ნაკლებ წელიწადისა გავიდოდა ნესტანის გამოხსნიდან „არაბეთს“ დაბრუნებამდე და უმალვე თინათინ-ავთანდილის დაქორწინებამდე. სულ გამოდის 5 წელიწადი ხოლო 1181 წლის დასასრულიდან 1189 წლის დასასრულამდე მართლაც 5 წელიწადია.

ამ 1184 წელიწადს-კი თამარის კარს იმყოფებოდა ორი ბატონიშვილი (დავითი) და გახელებულ გამოეხსრიებული იმიდონებდა თამარის (ცოლად შერთვას, მაგრამ რახან მისმა მტერ-დიდებულებმა იმავე წელს მოიყვანეს რუსი და მაზე ჯვარი გადასწერეს თამარს, იგი საქართველოდგან გავიდოდა შემწეთა სამებრად, გავიდოდა არა როგორც ვინმე უიმედო შეყვარებული, არამედ როგორც თამარის მიჯნური, მისი „გული“ (შოთა 17, „თამარიანი“ 54, 56, 59), დაჰყოფდა ღარიბად 5 წელიწადს (1184—1189), მომებნიდა და მოიყვანდა მნათობს დარის (თამარ. 62). მისმა სიმეტე ავთანდილმაც ხომ დაჰყო იმდენივე ხანი და მანაც ხომ მოუყვანა ნესტან-ჯარი=ნესტან-დარეჯანი (იხ. ხანები 316, 1525).

ბ. ტარიელის კიდეგანობა.

ნ.-დარეჯანი რომ გაიტაცეს ზანგებმა (ხ. 564), მათ მდევრად გამოუდგა ტარიელი, მთელი 20 **თვე** (ხ. 571) მოანდომა ნესტანის ძებნას, მერე კვლავ გაუდგა გზას და ნახა ნურედინ-ფრიდონი (ხ-ები 578—583). ამის ნახვიდან ვიდრე იმავე ფრიდონისას ავთანდილის მოსვლამდე გასულიყო სრული **შვიდი** წელიწადი (ხ. 985). ხოლო ტარიელის ქვაბებიდან ფრიდონისას მოსულმა ავთანდილმა და მისგან ფატმანისას წასულმა და ქვაბებსვე დაბრუნებულმა გზას დაჰყო სულ **ერთი** წელიწადი, მაისიდან მაისამდე (ხ. 916,1304). ერთი წელიწადი კიდევ მოუნდებოდა ნესტანის გამოხსნას და არაბეთს დაბრუნებას. სულ გამოდის 10 წელი და 8 თვე ტარიელის მიერ ხვარაზმშას შვილის მოკვლიდან ავთანდილთან ერთად „არაბეთს“ მოსვლამდე, და რადგან „არაბეთს“ მოსვლა ავთანდილისა ტარიელითურთ დავათარიღეთ 1189 წლით, ამიტომ ტარიელის მიერ ხვარაზმშას შვილის მოკვლა მოხდებოდა 1178 წლის დამდეგს (1184—105 და 8 თვე). ოცი თვის ამის შემდეგ 1779 წლის მესამე მეოთხედში იგი ნახავდა ფრიდონს მისგან მიიძღვნიდა შავ რაშს (ხ. 630) და ამავე რაშით იმავე წელიწადს მოვიდოდა არაბეთს და ეჩვენებოდა ნადირობიდან წყლის პირს გამოსულ როსტევანს. ამის შემდეგ შვიდი წლის დამლევს (ხ. 985), მაშასადამე 1187 წელს ავთანდილი მივიდოდა ფრიდონისას, 1188 წელს გამოიხსნიდნენ ნესტანს, 1189 წელს მოვიდოდნენ „არაბეთს“ და ავთანდილი მოსვლისავე უმალ შეირთავდა თინათინს (ხანები 1519—1525).

3. ტარიელის ჰასაკი.

15 წლისას მოუკვდა მამა (ხ. 323). მამის საგლოვად ერთი წელიწადი იჯდა ბნელსა (ხ. 324). ამის შემდეგ მალე დროში გაილაშქრა ხატაველთა წინააღმდეგ და იქ დაჰყო მხოლოდ 3 თვე (ხ. 458). ამავე წელიწადს მოკვდა ხვარაზმშას ძე (552). ამ წლიდან, როგორც ზემო გამოვთვალეთ, კიდეგანობაში დაჰყო 10 წ. და 8 თვე. მაშასადამე იგი დაბადებიდგან „არაბეთს“ მოსვლამდე ავთანდილთან ერთად იქნებოდა 27—28 წლისა (15+1+1+10 წ. და 8 თვე), ხოლო „არაბეთს“ მოსვლის წლად თუ ჩავაგდეთ 1189, იგი დაიბადებოდა 1162 წელს, მამა (სარიდანი) მოუკვდებოდა 1177 წელს და ამავე წელს თვითონ გამეფდებოდა.

ჩვენ ამ ტარიელს ვთვლით ტოღრილ სულთნად. სელჩუკიდების ისტორიით ტოღრილის მეფობა ხვდება 1177—1194 წლებს (ვებერი ტ. VI, 465; არაბელ და სპარს. მწერ. ცნობანი, მოამბე 1897, № XII, გვ. 15). სწორეთ ამავე 1177 წელს, როგორც გამოვიანგარიშეთ, უნდა მომკვდარიყო სარიდანი და გამეფებულიყო ტარიელი (ხ. 323): მამა რომ მოუკვდა, 15 წლისა იყო, ხოლო 1162+16=1177. წლის გლოვის თავს (1178 წ.) მოჰკლა ხვარაზმშას შვილი და ამ დროს-კი ხვარაზმშად იყო ტაკაში, რომელიც იმ ხანს მძვინვარებდა და სისხლს უშრობდა ინდოეთის მხრის უკანასკნელ სელჩუკიანთ.

V.

„ტარიელის“ გაცილება

ამ ლაშქრობაში სპასალარად იყო ავთანდილი უკვე მეფე „არაბეთისა“, მონაწილეობას იღებდნენ აგრეთვე ტარიელი და ფრიდონი, მაგრამ ამათ საკუთარი ჯარი არა ჰყვანდათ. ლაშქრობა დასრულდა ტარიელის მიყვანით „ინდოეთის“ და იქაურ ტახტზე მის დასმით.

ავქსონი არ იძლევა ცნობებს იმის შესახებ თუ რა მოუვიდა ფარსადანს და მის სამეფოს ხვარაზმშას შვილის მოკვლის შემდეგ, ან თვით ფარსადანი ცოცხალი იყო თუ არა მაშინ, როდესაც ავთანდილმა ტარიელი მიიყვანა „ინდოეთს“. ოღონდ 1188 წელს ქაჯეთის ტყეეობიდან ნ.-დარეჯანი სწერდა საყვარელს (ტარიელს), ჩემზე ნუღარ ფიქრობო, „წადიო, ინდოეთს მიმართეო, არგე ჩემსა მშობელსა, მტერთაგან შეიწრებულსა, ყოველგნით ხელაღუპყობელსა“ (ხ. 1283).

ეჰვი არ არის, „ინდოეთში“ მისასვლელად საჭირო იყო დიდი სამხედრო ძლიერების წაყოლა, მოშორება იმ მტრებისა, რომელთა—მიერ „შეიწრებულ იყო“ ნესტანის მშობელი. მაგრამ, ვიმეორებთ, ყველა ამის შესახებ დუმს ჩვენი ავქსონი. ჩვენი შოთა ოღონდ „ვეფხის-ტყაოსნის“ გამგრძობ[illegible] გვეუბნება, რომ ტარიელს ჯერ შემოებნენო ხატ[illegible] ველნი და ესენი რომ დაიმორჩილა, ახლა ხვარაზმ[illegible] ლებმა აუტეხესო სასტიკი ბრძოლა და დაიპყრეს[illegible] ინდოეთი და მათ გასადეგნად უკვე ავადმყოფ ტ[illegible] რიელმა იწვიაო საშველად ავთანდილი და ფრ[illegible] დონი, და ამათ კვლავ აღმოუჩინესო შემწეობა.

ეს ცნობა, როგორც თითქმის თანამედროვის[illegible] ფრიად საყურადღებოა და ამოწმებს ნესტან-დარ[illegible] ჯანის ზემო-აღნიშნულ სიტყვებს, რომ მისი მშობ[illegible] ლი „მტრებისაგან შეიწროებულია“ და ხელაღ[illegible] პყრობლად დარჩენილი მოსეულ მტრების რკ[illegible] შიო.

ნ.-დარეჯანის ცნობა—კი ტარიელს მოუვ[illegible] დოდა 1188 წელს, ხოლო ამ წელს საზოგად[illegible] ისტორიულ ცნობებით სასტიკი ქარიშხალი არყევ[illegible] ინდოეთის სელჩუკიანთ ტახტს და ჰლამოდა მ[illegible] დანგრევასა და გაქრობას. მაშინ ფარსადანის [illegible] მის მემკვიდრის ტარიელის „ინდოეთის“ ტახტ[illegible] მხოლოდ ნამუსრევი დარჩენილიყო ერაყ-ხვარაზმ[illegible] და მასაც სელჩუკიანთ უკანასკნელ ორმილს ტო[illegible] რილ-სულთანს ედავებოდა მისი ათაბაგი. ილდგ[illegible] სის ძე მოჰამედ ფაჰლავანი, რომელიც აღარ კმ[illegible] ყოფილდებოდა განჯის სასულთნო ტახტით, მ[illegible] სურდა თვით სულთანთა ს-ჯდომი რეიც და ბატ[illegible] ნობა ერაყს, ისპაანს, ადერბეიჯანს, არანს და შირ[illegible] ვანს. სწორედ 1191 წელს ათაბაგ ყიზ-ასლან[illegible] მიაღწია წადილს, ტოღრილ-სულთნის საბრძანებელ[illegible] ში თვითონ გახდა სულთნად, მაგრამ იგი იმ[illegible] წელს დაჰკლეს მულიდებმა. „ინდოეთის საქმეებ[illegible] უფრო აირია. ყიზ-არსლანს შვილი არა ჰყვანდა [illegible] მის სამკვიდრებელს დაეპატრონნენ მისი ძმის წ[illegible] ლები. უფროსმა ირგო ერაყით ხვარასანამდის [illegible] ბაბილონამდის, შუალამ ადარბადაგანი სომხითამდ[illegible] და უმცროსმა ამირ-მორანმა არანი გურგანის ზღვ[illegible] ვიდრე გელაქუნის (=გოგნის) ზღვამდე“ (ქ. ცხ. 30[illegible] და დაუმეზობლდა საქართველოს.

ეს ამირ-მირანი იყო დედით [illegible]გერიშვილ[illegible] სულთნის ტოღრილისა (ქ. ცხ. 302). მიუხედავ[illegible] ამგვარ ნათესაობისა, შუალა ძმამ ბუბაქარმა მას[illegible] და უფროს ძმასაც წაართო მათი ხვედრი ქვეყნებ[illegible] ამირ-მირანი შეესიძა შარვანშას და იქიდგან გა[illegible] გზავნა თავისი მოციქულები თამარის წინაშე შემ[illegible] სახვეწლად ძღვნითა ურიცხვითა და ითხოვა შვ[illegible] და ამასთანავე ითხოვდა თამარის ქალს რუსუდა[illegible]

ეროვნული ბიბლიოთეკა

გასულ დღეებში ამხანაგის რუხაძის წერილი [illegible]ბეჭდა ადგილობრივ რუსულ-ქართულ გაზეთებ[illegible], სადაც ქართველთა პროცენტი გაცილებით ნაკ[illegible]ებია ნაანგარიშევი. გაზეთი **კომუნისტი** დ. დუმ[illegible]ძის პირით გამოეხმაურა ამხ. რუხაძეს და სთხოვა [illegible]ერ ეყო ასეთი სტატისტიკა, რათგანაც 1917 წლის [illegible]ორიცხვა დი საქართველოს ახალ ადმინისტრატი[illegible]ულ ერთეულებად დაყოფაც. პ. ინგოროყვას გამოკ[illegible]ლებით, იმავ 75 პროც. განსაზღვრავს.

ჩვენ ჩავერიეხით ამ საკითხის გარშემო პო[illegible]ემიკაში იმ განზრახვით, რომ გავაბათილოთ ბო[illegible]ოტი მისწრაფება, რომელიც ძველ ბიუროკრატებს [illegible]ულდგმულებდა, როგორც ქართველთა რაოდენო[illegible]ის დამაქუცმაცებელ -- დამამცირებელი და, რო[illegible]ლიც დღესაც, ამ პროლეტარიატის დიკტატურის [illegible]როს, სამწუხაროდ, კიდევ ჰბოგინებს.

მოვიგონოთ ცოტა რამ, რაც ძველი რეჟიმის [illegible]როს იყო. ჯერ ერთი ის, რომ ძველ სტატისტი[illegible]აში მუსლიმანი ქართველობა ცალკე ჯგუფად კი [illegible]ერ იყო მოხსენებული, არამედ უბრალო მუსლიმა[illegible]ებად; საქმით კი ბიუროკრატები ჩასჩიჩინებდნენ, [illegible]ქვენ თურქები ხართო და ქართულ კულტურას [illegible]ამუსლიმანო საქართველოში სდევნიდნენ, მაშასა[illegible]ამე განაგრძობდნენ ოსმალეთის პოლიტიკას ქარ[illegible]ველების გადასაგვარებლად.

მაგრამ არც კათოლიკე ქართველობა იხსენიე[illegible]ოდა ცალკე. ყველა სომხად ითვლებოდა ზოგი [illegible]ომხის, ზოგი რომის კათოლიკედ მიუხედავად მათი [illegible]ერვილის, ისტორიის და აუარებელი საბუთებისა, [illegible]ომელიც მიქელ თამარაშვილმა გამოაქვეყნა თავის [illegible]ერი თხზულებით (იხ. **ისტორია კათოლიკობასა ქა[illegible]თველთა შორის** და **პასუხად ხომხის მწერლებს**). [illegible]თქვსმეტე საუკუნიდან ოსმალეთის მიერ ცეცხ-

ᲑᲐᲰᲜᲐᲠᲝᲡ ᲨᲔᲡᲐᲮᲔᲑ.

ოზურგეთის სამაზრო ჯანმრთელობის განყო[illegible]ილებამ ა. წ. 20 მაისს გამართა თათბირი კუ[illegible]ორტ ბახმაროს მიმდინარე სეზონის ჩატარების [illegible]რგლივ და დაადგინა: საყასბო, ფურნე, საბაკა[illegible]ეინო, რესტორანები დიდი და პატარა, სახილე, [illegible]ა სასწორი გაიცეს საჯარო ვაჭრობით. საჯარო [illegible]აჭრობის დღეთ დანიშნულია 3 ივნისი დღითი კვი[illegible]ა აღმასკომის შენობაში.

2. თანახმად გასული წლის 25 აგვისტოს ბახ[illegible]აროს გამგეობის ოქმისა და ინჯინერ კენეკის [illegible]ერ შემუშავებულ ახალი გეგმის ბახმაროზე არსე[illegible]ული ყველა სავაჭრო შენობები უნდა იქნას გადა[illegible]ანილი ა. წ. განმავლობაში ახალ ბაზარში:

3. თანახმად იმავე გამგეობის ოქმისა, სას[illegible]ეიკად იკრძალება ბახმაროზე ღორების აყვანა. საა[illegible]ისო ადგილი არის მიჩნეული ე. წ. „ღორსომლია“ [illegible]და ღორების პატრონებმა უნდა გადენონ ეს პი[illegible]უტყვები.

4. სასეზონო გადასახადისაგან სავსებით თა[illegible]ისუფლდებიან ბავშვები 12 წლამდე, 12 წლის [illegible]ედოულ მოსწავლე ახალგაზრდობას და საბჭოთა [illegible]ოსამსახურეებს გადახდებათ 25 კაპ. ოქროს კურ[illegible]ით სხვა მოქალაქეებს 50 კაპ.

5. ვინაიდან ბახმაროს სახლების მდგომარეო[illegible]ა უნუგეშოა და განსაკუთრებულ პირობებში იმ[illegible]ოფება, ამიტომ ოთახების ქირა უნდა იქნას გა-

[illegible]ედოფლად ყოვლისა სპარსეთისა (ქ. ცხ. 301). [illegible]აშინ (1183 წ.) რუსუდანი ახალდაბადებული ჩვი[illegible]ი იყო, მისი სპარსეთს გათხოვების პირობა არ [illegible]ისცა თამარმა, ხოლო აღუთქვა შემწეობა და ბრძა[illegible]ება გასცა, შეყრილიყო საქართველოს ლაშქარი. [illegible]ასობაში მოვიდნენ საქართველოში თვით ამირ-[illegible]ირანი და შარვანშა (1194 წ).

მაგრამ თამარის მზადულობა დაგვიანდა. ვიდ[illegible]ე იგი ვაილაშქრებდა (1195 წელს), ამირ-მირანის [illegible]ერი მამა ტოღრულ-სულთანი ხვარაზმშა ტაკამმა [illegible]ოჰკლა (1194 წ).

ამავე დროს ათაბაგ-სულთანი ბუბაქარი დიდ-[illegible]ულ ლაშქრით და ხალიფას დროშის წინამძღოლო-[illegible]ით ჩამოდგა შანქორ-განჯას. დავითმა შემუსრა [illegible]ისი სამხედრო ძალა ისე, რომ ძლივს თვითონ ბუ-[illegible]არი გადარჩა სადღაც ხნარტყეში ჩამალვით (1195 [illegible].) დავითი დაჯდა სრასა სასულტნოსა განჯას, [illegible]ირ-მირანს უბოძა შანქოი და ყოველი მისი შე-[illegible]ოსავალი და თვითონ დაბრუნდა (ქ. ცხ. 307—[illegible]308).

იგივე „თამარიანში“ ასეა გამოთქმული (ხანე-[illegible]ი 101,102): „მან (თამარმა) ათაბაგსა ხვარაზშას [illegible]ოდგესა კეთილ-განრჩევით სჯული უდვა მცნებად: [illegible]აცი ძლიერი, მხნე, მეცნიერი, შემძლე მალიქსა [illegible]ოვალთა ფერებად: თვით ბრძენი სწვართა, მით [illegible]ოიმართა მისდა დიდებად, გასულტანებად: მოყმე [illegible]ვიანი იესიანი ლაშა აძებნა ლხინად და შვებად: [illegible]ბიშთა მკრძალი ვაზირთა ძალი მოგზავნა დიდთა [illegible]ბენთა ძღვანებად, უდრი (რუსუდანი) ითხოვა, მზე [illegible]ოითხოვა ბნელსა კართა ნათელთა ცებად“.

დავით სოსლანს ალბად ჰსურდა „ინდოეთის“ [illegible]ახტზე დაებინავებინა ტოღრი, მაგრამ მის მაგიერ [illegible]ააბინავა მისი გერიშვილი, ამირ-მირანი და ისიც [illegible]რა „ინდოეთის“ სასულთნო ტახტზე, არამე მხო-[illegible]ოდ განჯა-შანქორისაზე. მართალია ქართველებმა [illegible]ოაყ-ხორასანამდეც მიაღწიეს, მაგრამ ეს იყო 1210 [illegible]ელს, როდესაც არც ავთანდილ-დავითი იყო ცო-[illegible]ალი და აღარც ვინმე სელჩუკიანთ ნატამალი [illegible]ნდოეთის მხარეს, ვინაითგან მაშინ დავითი უკვე [illegible]კვდარი იყო (+1208—9 წ.) და სელჩუკიან ფარ-[illegible]ადან-ტარიელის სახელიც ამოწყვეტილი იყო უკა-[illegible]ასკნელ სელჩუკიანის ტოღრილის მოკვლით 1194 [illegible]ელს.

და რომ ეს უკანასკნელი ტოღრილი იყო [illegible]ვით ტარიელი, რომელიც აგრეთვე იყო უკანა-[illegible]ნელი წარმომადგენელი სელჩუკიანის ფარსადანი-

ლით და მახვილით დაპერილ ჰანეთ-მესხეთ ჯავა-ხეთში ქართველობა რომ გადარჩენილიყო ძალად გამუსილმანებას თავს აფარებდა კათოლიკე სარწმუ-ნოებას, რომელიც აღმოსავლეთში იმყოფებოდა და იმყოფება საფრანგეთის საფარველ ქვეშ.

რაც შეეხება გრიგორიან, ანუ სომხის მერჯულ-ლე ქართველობას, არც ამათი ცნობა ჰნებავდა ძვე-ლი რეჟიმის ბიუროკრატებს, მაგრამ დაუდევრობა ამ საქმეში დღესაც სჩანს სამწუხაროდ, თითქოს კვერს უკრავდენ ნაციონალისტ სომეხთა მისწრაფე-ბას, რომელიც ვინც გრიგორიანია, ყველას სომხადა სთვლის და სარწმუნოებას ებღაუჭება პანარმენის-ტული პოლიტიკის საწარმოებლად. აქაც არსებობს საკმაოდ ვრცელი ლიტერატურა (პროფ. ა. ხახანა-შვილი, ზ. ჭიჭინაძე, გრ. გველესიანი და სხვები), მაგრამ ვისაც ჰმართებს, ის არ აქცევს ყურადღებას და სხვას რა ენაღვლება.

რამდენი მუსლიმანი, კათოლიკე და გრიგო-რიანები ქართველობა არის და თუ ყველა აღირიცხება, სურათიც სხვა გამოჩდება. ხოლო თუ მივი-ღებთ მხედველობაში ქართული ენის პრაკტიკის ასპარეზს რესპუბლიკაში, მაშინ საქართველოს მცხო-ვრებთ ერთ ფეროვნება იმდენად ძლიერი აღმოჩნ-დება, რომ საქართველოში სხვა ყოველი ენა, გარ-და ქართველისა, სახელმწიფოებრივი ცხოვრებისთვის, ხალხის თავზემოთი, თავს მოხვეული ენა იქმნება და საქართველოს მშრომელი ხალხი არასოდეს არ შეუ-რიგდება. მმართველმა პარტიამ კარგად დაინახა, თავისი უკანასკნელი ყრილობის ერთი შესანიშნავ რეზოლიუციით აღიარა მკაცრი თვალ ყურის დევ-ნება, რომ გაერთიანებული აპარატი არ გადაიქცეს ველიკოროსული ნაციონალიზმის გამავრცელებელ იარაღად

პეტრე მირიანაშვილი

ᲙᲣᲚᲢ-ᲞᲔᲤᲝᲒᲘᲡ ᲓᲦᲔ.

მაისის 28-ს საქართველოს განათლების მუ-შაკთა კავშირმა მიიღო კულტურული შეფობა სა-ქართველოს წითელ ჯარზე და საქართველოს ფარ-გლებში მყოფ კავკასიის განსაკუთრებული არმიის ნაწილებზე.

დილის 10 საათიდან ყველა განათლების მუ-შაკნი თავისუფლდებიან სამსახურიდან და იკრიბე-ბიან თავიანთ რაიონულ კომიტეტებში. 11 საათზე ყველა ადგილ-კომები მოემართებიან მუშაკთა სა-სახლესთან სადაც, პროსპექტის მარჯვენა მხარე უჭირავთ წითელ მხედრებს, მარცხენა მხარეზე ჩამ-წკრივებულია მასწავლებელთა რიგები. რუსთა

ქართული ენა მე-VIII ტეხნიკუმში

ყველა ქართულ ტეხნიკუმებში ქართული ენა უნდა მეფობდეს, ასეც არის, რამდენადაც ვიცით. მაგრამ ამ უფლების მოხმარა ამ სასწავლებელის მეორე განყოფილების სკოლაში ვერ არის მაინცა და მაინც; მტკიცე საფუძველზე დაყენებული, მიუხედავად იმისა, რომ ყოველი საგნის შესწავლა ქართულად სწარმოებს. მხოლოდ ის არის, რომ ქართული ლიტერატურის შესწავლა ჩემი შეხედულობით ვერ არის კარგ ნიადაგზე დაწყენებული და აი რა ტომ.

სკოლაში წაკითხული; მასალა რომელიმე მწერლის შესახებ მასწავლებლის მიერ ვერ დააკმაყოფილებს მოსწავლის სულიერ მოთხოვნილებას და ისიც უმეტესათ ბიოგრაფიული ცნობების.

მასწავლებელი როდესაც ხსნის, რომელიმე მწერალს და ეხება მის უმთავრეს ნაწარმოებს, აუცილებლად წიგნიდგან ამოუკითხავად იქვე უნდა გაუმარტოს მწერლის უმთავრესი მიზანი, და მისი შემოქმედების გზები.

აი სწორეთ, როდესაც ამას განმარტავს და თავის თუ სხვის შეხედულობას იტყვის მწერალთა და ნაწარმოებზე მაშინ არის შესაძლებელი მოწაფეს დაურჩეს წარმოდგენა მაინც და შემდეგ მასწავლებლის ზეგავლენით მოსწავლე დაინტერესდება, იმ მწერლის შესახებ თვითონ ეძიებს მასალებს, რომ საბოლოოდ სრული წარმოდგენა დაურჩეს.

მართალია ძნელი წარმოსადგენია ისეთი მასწავლებელი, რომ მთელი სამოსწავლო წლის განმავლობაში არც ერთი თემა მიეცეს წერითი სამუშაო მოწაფეებისათვის, თუ გინდ რომელიმე მწერლის ბიოგრაფია ყოფილიყო, მაგრამ ასეთ შემთხვევას ადგილი ჰქონდა აქ ამ სასწავლებელში, რაიც არ არის კარგი.

მოსწავლე ძლიერ კარგათაც რომ იყოს მოწადინებული ლიტერატურის ცოდნაში, თავის მიზანს ვერ მიაღწევს ამ პირობებში. ერთი იმიტომ, რომ მასწავლებელს არაფერი წამოცდება და მოწაფე წიგნს ვერ იყიდის სიძვირის გამო,

როგორც ამ სასწავლებელში მასწავლებელი ხსნის ქართულ გაკვეთილებს,—ისე სომხურ და რუსულ განყოფილებაშიც კი ხსნიან ქარ. გაკვეთილებს და არ ვიცი ქართული განყოფილება, რატომ უწოდეს ამ განყოფილებას.

ნუ თუ ბესარიონ გაბაშვილის შემოქმედებაში საგულისხმოა მარტო მისი ბიოგრაფიული ცნობები და ერთი მისი ლექსი „დედოფალს ანაზედ"? მე არ მგონია ასეთმა მცირე მასალამ წარმოდგენა მისცეს მოწაფეს ამ მწერლის შესახებ. უსურვებ განყოფილების ქართული ენის მასწავლებელს, რომ მომავალში ბესიკის მეორე ლექსიც გადაეთვალიერებიოს, და ასე მცირე ცნობებით ე. ი. მასალებით მოწაფეები არ დაეკმაყოფილებიოს სხვა მწერლობის გარჩევის დროს.

მოწაფეთაგანი.

ბრიტანეთში

ქ. ფოთი. რამდენიმე დღის უკან პოლიტბიურომ აღმოაჩინა მოქალაქე გოგოლაშვილის მაღაზიის გამძარცველები. აღმოაჩინეს რამოდენიმე მილიარდათ ღირებული საქონელი, რომელიც ბოროტგამზრახველებს წაეღოთ სოფლათ.

განზრახულია სახ. სიმღ. შემკრების ლოტბარ ძუკუ ლოლუას საიუბილეო კომისია უკვე შეუდგა მუშაობას. იმედია ფოთის საზოგადოება და მთელი ჩვენი კუთხე გულ-მხურვალეთ შეხვდება აღნიშნულ პიროვნების იუბილეს, რომელმაც ასეთი ბევრი იშრომა მშობლიურ ქვეყნის მუსიკის დარგში.

კვირას 13 მაისს, ტეხნიკუმის დარბაზში მოხდა ხელმეორეთ ფოთში გასამართლება სურამის ციხის ერთი გმირის „ვარდუას". ბრალმდებლად გამოვიდა: ბ. ლაბარტყავა. დამცველათ: ი. ჟვანია. სასამართლოს წევრები: ს. მუსერიძე, ზ. ციცაძე და თ. მჟავანაძისა. კამათში მონაწილეობა მიიღეს კიდევ 10 ორატორმა. სასამართლომ ვარდუა გაამართლა.

აღმასკომი შეუდგა ქალაქის ბაღის, ქუჩების, ბოგების და სხვათა შეკეთება-გაწმენდას. განზრახულია სასწავლებლების კაპიტალური რემონტი.

არაფერი ეშველა რიონის ჩრდილო ტოტს. ვინ იცის რამდენი მოსახლე არ წაიღო და წალეკა. ამჟამათ საფრთხეშია ჩავარდნილი სახელოსნო სასწავლებლის ორ სართულიანი აგურის შენობა, რომელსაც წყალი 1 ნახ. საჟენის სიახლოვეს მოადგა. თუ მთავრობამ დახმარება არ აღმოუჩინა, მარტო აღმასკომი ვერაფერს გახდება და მთელი კუნძულის მცხოვრებნი და თვით პორტი საშიშროების ქვეშ იმყოფებიან. საჭიროა საჩქარო დახმარება.

მთელი პორტი აგერ ერთი კვირაა, რაც მთელი ღამეები განათებულია, რისთვისაც გაიყვანეს ახალი ხაზები.

აღმასკომის განკარგულებით ამ დღეებში შეუდგებიან მიწის რეფორმის გატარებას ქალაქის ფარგლებში.

მუშა-მოსამსახურეთა კლუბის შენობა დამთავრებულია. ელექტრონის გაყვანის დადგამების გაწყობის თანავე კლუბი გაიხსნება, რითაც ქალაქს ეძლევა საშუალება მოწყობილი სათეატრო დარბაზით სარგებლობისა.

ორ თვეში დაამთავრებენ გადამტვირთველთა კავშირის დარბაზს, რომელიც დაწყებული იყო ჯერ კიდევ მენშევიკების დროს. სახლი მუშებს დაუჯდათ ფრიად საგრძნობი თანხა და წარმოადგენს ორ სართულიან აგურის შენობას, სათეატრო დარბაზით, სასადილოთი, ამბულატორიით, კანტორით, კოოპერატივის ბინით და სხვა.

პორტში გაცხოველებული მუშაობაა მარგანეცის გაზიდვისა. უცხოეთიდან მოელიან ახალ გემებს.

საჭიროა დროზე აილაგმონ მეპორენი! აღმოსავლეთ გურიაში მეაბრეშუმეობა მეტათ გავრცელებულია. სიმართლესთან ახლო იქნება თუ ვიტყვით, რომ ამ დარგში გლეხის მუშაობა ოდნავადაც ვერ კმაყოფილდება, მაგრამ ეს დროებითი მოვლენაა და იმედია თანდათანობით გაუმჯობესდება მდგომარეობა. და აკი მეაბრეშუმენი ძველებურად განაგრძობენ ამ ხელობას. ვერ ნახავთ თითქმის ისეთ ოჯახს, რომელიც არ მისდევდეს მეაბრეშუმეობას. მაგრამ ბოროტი ადამიანები-პროვოკატორები აქაც ვერ ისვენებენ და მეაბრეშუმეობასაც კი იყენებენ საპროვოკაციო მიზნით. აღნიშნული დარგის შესახებ მეტად ცუდი ხმები ვრცელდება და თუ მათ მიზანს მიაღწიეს, ბევრი მეურნე სრულიად მიანებებს ამ დარგში მუშაობას თავს, რაც ეჭვი არ არის, საზიანო იქნება გლეხობისთვის და სახელმწიფოსთვის.

ჯერ იყო და ამასწინად გაავრცელეს ხმა, ვითომც გასული წლის პარკის მოგებას ხალხი ვერ მიიღებს, რადგან ის უკვე გადასცეს ჩოხატაურის საავათმყოფოს შენობის ფონდის გასაძლიერებლათო. ბევრი რწმუნება დარჩა საჭირო, რომ ეს სიცრუე იყო და არავის არ ჰქონდა უფლება ხალხის ნაშრომის მისდა დაუკითხავად რაიმე მიზნით გადაედო. როგორც იქნა დარწმუნდა ხალხი, რომ ეს ტყუილი იყო. ეხლა მორიგი სიცრუე და სიყალბე მოეფინა საზოგადოებას და, თუ მას გასავალი დაურჩა, მეაბრეშუმეობა დაიღუპა ამ კუთხეში. გაუვრცელებიათ ასეთი ხმები, რომ აქ გამოგზავნილი აბრეშუმის თესლი ინდოეთის ჯიშის არის. ჭიები ხეებზე მოუვლელათ იზრდებიან, არიან მეტად დიდი და საშინლად კბენენ ადამიანებს. საზოგადოება დარწმუნებულა ამ ცნობების სინამდვილეში და ყველანი კოლოფებით მოდიან ჩოხატაურში დასტურის მისაღებათ. ყოფილა შემთხვევა, როდესაც შეშინებულ მეაბრეშუმეთ ჭიები კიდეც გადაუყრიათ. საჭიროა ამას დროზე მიექცეს ყურადღება და ასეთი ჭორების შემთიითხნელი ერთხელ და სამუდამოთ იქმნენ ალაგმულნი. ადგილ. კოოპ. კავშირმა განცხადებაც კი გააკრა, რომელშიაც მოუწოდებს მეაბრეშუმეთ, რომ ეს მტკნარი სიცრუეა, რომ მათ ძველებურათ მოუარონ აბრეშუმის ჭიას და ნუ წამოეგებიან პროვოკატორების მიერ გადმოსროლილ ანკესს.

ამხაითელი.

ხელოვნება

სახალხო სახლი.

ს. ანკარას ბენეფისი. კვირას, მაისის 27-ს, სახალხო სახლის ქართულ დრამატიულ სექციის მიერ მსახიობი ქალის ს. ანკარას საბენეფისოდ წარმოდგენილი იქნა ლ. ანდრეევის პიესა „დღენი ჩვენი ცხოვრებისა".

სახალხო სახლისათვის ქ. ანკარა განსაკუთრებული პატივისცემის ღირსია. იგი 15 წელია რაც ამ სცენას ემსახურება და მრავალ საპასუხისმგებლო როლებშიც გამოსულა. მას უფრო ეხერხება ტრაგიული ტიპების დახატვა დრამაში. მიმდინარე სეზონში ქ. ანკარა მთავარ პიესაში გვინახავს მთავარ როლებში და ყოველთვის ჩინებულად იმარჯვებდა.

ბენეფიციანტი ქალი ამ დღეს ასრულებდა ოლოლას როლს და როგორც ყოველთვის, ეხლაც სრულიად უნაკლოდ შესძლო ამ ფიგურის სრული ათვისება, მისი ფსიქიური შინა ბუნების გაშლა. არც ერთ მომენტს არ ახასიათებდა ყალბი ადგილი და დრამის ბოლომდე, ტრაგიულ კვანძის შესაფერ ექსპოზიციას ახდენდა.

მეტრეველი (კოლია) უსათუოდ, მოსაწონია. ამ საღამოს მან აუდიტორიის განსაკუთრებული ყურადღება დაიმსახურა.

ანსამბლი სრულიად დამაკმაყოფილებელ შთაბეჭდილებას სტოვებდა. მხოლოდ თაზიშვილი ვერ იდგა შესაფერ სიმაღლეზე. ხმის მონოტონობით და უპლასტიკო მიმიკით ამ როლის დაძლევა არ შეიძლება.

ხალხი ბლომად დაესწრო.

გ. თ—ლი.

ბალეტმეისტერ მოისეევის ბენეფისი. კვირას, 27 მაისს, სახელმწიფო ოპერის თეატრში შესდგა ბალეტმეისტერი მოისეევის ბენეფისი. წარმოდგენილი იქმნა „კარმენი" ბიზესი. კარმენის პარტიას ასრულებდა მომღერალი ქალი კარპოვისა, რომელმაც კარგათ შეასრულა, როგორც სიმღერით აგრედვე თამაშით. აღსანიშნავია სიმღერა. „ნაბანერა" და სევილიის ახლოს სცხოვრობს მეგობარი ჩემი ლილის პარტია" პირველ მოქმედებაში.

აღსანიშნავია აგრედვე ამ საღამოთი გუნდი, მწყობრად და ერთსულოვნად მღეროდენ. მობენეფისემ მეორე მოქმედების დროს სალნიკოვასთან ერთად იცეკვა რუბინშტეინის ცნობილი „ტორეადორი და ანდალუზკა" გზნებით და კარგათ. რაც საზოგადოებამ გაამეორებინა მეოთხე მოქმედებაში.

მოისეევმა იცეკვა სენ-სანსის „მათხოვარი". ცეკვა სუსტი იყო. აღსანიშნავია კარგის ცეკვით სერგეევი. ლამაზი და კარგი იყო „ისპანიური" ცეკვა რეკერჟინსკისა და კაზლოვის ქალის, რომელთაც გადმოგვცეს ისპანელთა მგზნებარე ტემპერამენტი ლამაზ ფიგურათა მოხაზვით. მობენეფისეს მიართვეს მრავალი ყვავილები.

ვ. ბ.

პარასკევს, 1 ივნისს, სახალხო სახლში, გაიმართება შალვა გომართელის სატირო წარმოდგენილი იქნება ივ. გომართელის „ხიარული კომედია „იასონის ოინები" 2 მოქ. და ერთი მოქმედება „სოფლის გმირები"-დან მონაწილეობს მთელი დასი.

მომავალ კვირას სახალხო სახლში შესდგება სახალხო სცენის ნიჭიერი მსახიობი ქალის ნინონ საღამო. წარმოდგენილი იქნება პირველად ივ. გომართლის ახალი მხიარული კომედია: „ოჯახის მყუდროებისათვის".

წერილები რედაქციის მიმართ

ამხ. რედაქტორო! ნება მომეცით თქვენ პატივცემულ გაზეთში მოვათავსო შემდეგი განცხადება:

ქ. ქუთაისში, ალექსანდრე ჯაფარიძის ქუჩაზე რამდენიმე წელი არის იმყოფება პატარა ტბა, რომლის დაშრობა ყოვლად შეუძლებელი შეიქმნა, როგორც ძველი რეჟიმის აგრეთვე მენშევიკური მთავრობის დროსაც. ეხლა მივმართეთ ადგილობრივ მთავრობას, მათ არავითარი ყურადღება არ მოგვაპყრეს.

საბინაო განყოფილების გამგის განკარგულებით ყრიან ამ ტბაში ყოველდღიურად მთელ ქალაქში მოგროვილ დამპალ ნაგავს, რის მიზეზითაც ტბის ახლოს გავლა ყოვლად შეუძლებელი ხდება იმ უბანში მცხოვრებთათვის და მათში იწვევს ყოველგვარ ავადმყოფობას, როგორი მოვლენაც დაუშვებელია.

იმედია ჯეროვანი ყურადღება მიექცეს ამ განცხადებას.

მოწამლული.

ამხ. რედაქტორო! გთხოვთ ადგილი დაუთმოთ შემდეგს: აქამდე არც ერთს პარტიაში არ ვმუშაობდი. თანაუგრძნობდი მემარცხენე ფედერალისტთა პარტიას. დავრწმუნდი რომ ეს ერთადერთი პარტიაა საქართველოს მებრძოლი კლასის ინტერესების დამცველი. ამისათვის მსურს ჩავირიცხო მემარცხენე სოც.-ფედერალისტის პარტიის წევრათ.

სვიმონ მირიანაშვილი.

1917 წლიდან მე ვიყავი სოციალისტ-ფედერალისტთა პარტიის წევრი. მას შემდეგ, რაც განხეთქილება მოხდა მე არც ერთ ჯგუფს არ ვეკუთნოდი, მხოლოდ თვალყურს კი ვადევნებდი. დავრწმუნდი, რა რომ სრულიად სწორ გზაზე მიისწრაფება სოციალისტ-ფედერალისტთა მემარცხენე პარტია, სულით და გულით ვეთანხმები მას და გადავდივარ სოციალისტ-ფედერალისტთა მემარცხენე პარტიაში.

ვარლამ მგალობლიშვილი.

რედაქტორი—სარედაქციო კოლეგია.
გამომცემელი—მთავარი კომიტეტი.

გაზეთ „ტრიბუნის" კანტორისაგან

ივნისის 1-დან „ტრიბუნა" ღირება:

თვიურად . . 1000,000 მ.
ცალკე ნომერი . 40,000 „

დავკარგე, მატრიკული მოცემული სახელმწიფო უნივერსიტეტის სამკურნალო ფაკულტეტისაგან სვიმონ ტრიფონის ძე შარაშიძის სახელზე, ჩაითვალოს გაუქმებულათ.

ფოსტა-ტელეგრაფის კომისარიატი

აცნობებს ყველას, რომ 1 ივნისიდან დაიწყება

საფოსტო და სამოგზაურო მიმოსვლა

და ტვირთზიდვის გადაზიდვ-გადმოზიდვა ავტომობილებით ტფილისსა და ვლადიკავკაზს შუა.

ავტომობილი გავა კვირაში ერთხელ პარასკეობით დილის 8 საათზე, კომისარიატის ეზოდან (რუსთაველის პროსპ. № 43). ბილეთების შეძენა შეიძლება წინდაწინვე საფოსტო განყოფილებაში, (ოლღას ქუჩა № 31, არა უქმე დღეებში დილის 9-დან—2 საათამდე და 4-დან საღამოს 6-მდე. კვირაობით კი დილის 9-დან 11 საათამდე. ბილეთების აღება შეიძლება, სამხედრო გზის ყველა სადგურამდე. ბილეთების ფასები ხელმისაწდომია. ბავშვებისათვის, 5 წლამდე მოგზაურობა უფასოა, 5-დან კი 10 წლამდე იხდიან ნახევარ ფასს. ფასების შესახებ ცნობების მიღება შეიძლება კომისარიატში (გარაჟი) და ზემო ნახსენებ საფოსტო განყოფილებაში. ვლადიკავკაზიდან ავტომობილები დაბრუნდებიან ორშაბათობით. შეიძლება ავტომობილის მთლად დაქირავებაც, როგორც სამოგზაუროთ, ისე ბარგის გადასაზიდად ხელმისაწდომ ფასებში.

ფოსტა-ტელ. სახ. კომ. მოად. **გეგეჭკორი.**
განყოფ. გამგე **ცაგარეიშვილი.**
ვამგის თანაშემწე **მელიქოვი.**

№ 363.—1—1.

ტფილისის აღმასკომი

ამით აცხადებს მოქალაქეთა საყურადღებოდ, რომ კოჯორში სეზონი დაიწყება

მხოლოდ 15 ივნისიდან

ამისათვის აღნიშნულ ვადაზე ადრე კოჯორში გადასვლა და სააგარაკოდ დაბინავება შეუძლებელია, ამასთანავე ვაცხადებთ, რომ იმ პირთ, ვინც კოჯორის აგარაკები ინახულა და კოჯორის სამეულიდან მიიღო შესაფერი ანგარიში, თუ სამი დღის განმავლობაში ფასს არ გადაიხდიან, აგარაკები გადაეცემათ სხვას.

№ 365. 2—2

აღმასკომის-კომუნალური განყოფილება

აცხადებს ყველა მოქალაქეების საყურადღებოთ, რომ პირველ ივნისიდან ა. წ. წყალსადენის მანეთის კურსი 1.000.000 მან. შეცვლილია 1.600.000 მან.

კომუნ. მეურნეობ. გამგე: ს. ულენტი.
წყ. კანც. გამგე საქმის მწარმოებ.: ნ. გვირიშიანი.

№ 366. 2—2

[illegible] № 322 საქართვ. ფმადლ. მეურ. საბჭ. პოლიგრაფ. ნყოფ. სტამბა კრუზენშტეინის ქუჩ. №.